

Državljanin treće zemlje, bračni drug građanina Unije koji boravi u državi članici različitoj od svoje države, ne može imati pravo boravka u toj državi ako je građanin Unije napustio državu o kojoj je riječ prije pokretanja postupka razvoda.

U skladu s direktivom Unije¹, kada građanin Unije napusti državno područje države članice koja nije njegova država (države članice domaćina), članovi njegove obitelji koji su državljani trećih zemalja (to jest koji sami nisu građani Unije) gube svoje pravo boravka u toj državi. S druge strane, direktiva određuje da u slučaju razvoda članovi obitelji koji su državljani trećih zemalja zadržavaju svoje pravo boravka u državi članici domaćinu pod određenim uvjetima ako je brak trajao najmanje tri godine prije pokretanja postupka razvoda, od toga najmanje godinu u državi članici domaćinu.

Tri državljana trećih zemalja (Indijac, Kamerunac i Egipćanin) oženila su se građankama Unije (Latvijkom, Njemicom i Litavkom) te su s njima dulje od četiri godine boravila u Irskoj. U svakom od ta tri slučaja, tri supruge napustile su svoje supružnike i Irsku te su zatražile razvod u svojim zemljama (osim njemačke građanke koja je razvod zatražila u Ujedinjenoj Kraljevini). Irska tijela smatrala su da tri strana supružnika više nisu imala pravo boravka u Irskoj jer su u trenutku kada je zatražen razvod građanke Unije već napustile Irsku. Naime, irska tijela tvrde da pravo boravka triju supruge više ne vrijedi od trenutka kada su njihove supruge prestale ostvarivati svoje pravo boravka u Irskoj i to bez obzira na to što je brak trajao najmanje tri godine (a od toga godinu u Irskoj). Tri supruge pobijala su odluke kojima im je odbijeno zadržavanje njihova prava boravka u Irskoj.

High Court of Ireland (Vrhovni sud Irske), pred kojim se vode ti postupci, Sudu EU-a postavio je pitanje mogu li tri strana supruge zadržati pravo boravka u Irskoj ako su brakovi razvedeni **nakon** odlaska suprugâ iz te zemlje.

Današnjom presudom Sud podsjeća da, kako bi mogli imati pravo boravka na temelju članka 7. stavka 2. Direktive u državi članici u kojoj građanin Unije ostvaruje svoje pravo slobodnoga kretanja (državi članici domaćinu), državljani trećih zemalja, članovi obitelji toga građanina, moraju biti u njegovoj pratnji ili se potonjem pridružiti u toj državi. Iz toga slijedi da kada građanin Unije napusti državu članicu domaćina i nastani se u drugoj državi članici ili trećoj zemlji, bračni drug stranac više ne ispunjava uvjete za pravo boravka u državi članici domaćinu na temelju te odredbe.

Ako je pokrenut postupak razvoda i brak je trajao najmanje tri godine prije pokretanja razvoda, a od toga najmanje godinu u državi članici domaćinu, Sud ističe da bračni drug stranac, pod određenim uvjetima, može zadržati svoje pravo boravka u toj državi na temelju članka 13. stavka 2. Direktive, kako tijekom postupka razvoda tako i nakon razvoda jer je na dan pokretanja navedenog postupka boravio u toj državi kao bračni drug građanina Unije kojega je pratio ili mu se tamo pridružio. Iz toga slijedi da građanin Unije mora boraviti u državi članici domaćinu u skladu s člankom 7. stavkom 1. direktive do dana pokretanja postupka razvoda. Stoga, **ako prije**

¹ Direktiva 2004/38/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. o pravu građana Unije i članova njihovih obitelji na slobodno kretanje i borav[ak] na području države članice, kojom se izmjenjuje Uredba (EEZ) br. 1612/68 i stavljaju izvan snage direktive 64/221/EEZ, 68/360/EEZ, 72/194/EEZ, 73/148/EEZ, 75/34/EEZ, 75/35/EEZ, 90/364/EEZ, 90/365/EEZ i 93/96/EEZ (SL L 158, str. 77.; ispravci u SL L 229, str. 35. i SL 2005., L 197, str. 34.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 5., svezak 2., str. 42.)

pokretanja takvog postupka građanin Unije napusti državu članicu domaćina u kojoj boravi njegov bračni drug stranac, potonji ne može zadržati svoje pravo boravka u toj državi na temelju članka 13. stavka 2. Direktive.

U ovom su slučaju tri supruge građanke Unije napustile Irsku iako postupak razvoda nije bio pokrenut (64). Supružnici stranci su stoga izgubili pravo boravka u trenutku odlaska njihovih supruge, a to pravo ne može „konvalidirati“ poslije, u trenutku kada su njihove supruge zatražile razvod nakon svojeg odlaska iz Irske.

Međutim, Sud ističe da u takvom slučaju nacionalno pravo može dopustiti širu zaštitu državljanima trećih zemalja na način da im omogući da ipak nastave boraviti u državi članici o kojoj je riječ (a što se osim toga dogodilo trojici supruge u ovom slučaju jer su im irska tijela izdala privremenu dozvolu u svrhu boravka i rada u Irskoj).

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

Snimke objave presude nalaze se na "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106